

УДК 338:2

*Гудзь П.В.,
доктор економічних наук, професор,
професор кафедри менеджменту,
Кузякін А.Г.,
здобувач вищої освіти,
Національний університет «Запорізька політехніка»*

ВЕКТОРИ ВПЛИВУ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ НА УПРАВЛІНСЬКУ ДІЯЛЬНІСТЬ ОРГАНІЗАЦІЙ

Сучасні технології впливають на всі сфери суб'єктів господарювання. Найбільш визначний вплив має впровадження цифрових технологій які спричиняють значні зміни у сфері менеджменту. За визначенням П. Друкера, «парадигма яка прийнята у менеджменті спирається на поведінки людини та громадських інститутів, які безперервно змінюються. Це призводить до того, що прийняті в парадигмі уявлення про менеджмент розходяться з реаліями, гальмують розвиток теорії менеджменту і ще гірше заважають практиці» [1].

Термін «діджиталізація» є транскрипцією слова «digitalization» (цифровізація). На відміну від терміну «digitization» який позначає «дію або процес з оцифрування, перетворення аналогових даних у цифрову форму». Діджиталізація суттєво впливає на сучасну практику менеджменту, роблячи її більш динамічною, гнучкою та зосередженою на використанні цифрових інструментів. Отже, авторське тлумачення діджиталізації - це оптимізація бізнес-процесів компанії із використанням можливостей віртуального середовища, цифрових технологій та рішень.

Цифровізація впливає на безліч аспектів управлінської діяльності компаній, зокрема: середовище діяльності; стратегічну ціль; роль менеджера; інформаційний обмін; клієнтську взаємодію. Розглянемо окреслені аспекти детальніше.

Пандемія та війна пришвидшили процеси які почались із підвищенням рівня проникнення Інтернету та спричинили активний перехід бізнесу у віртуальне середовище. Електронна комерція та цифровий маркетинг стали необхідними елементами сучасного бізнесу. Це вимагає від менеджменту розуміння цифрових маркетингових стратегій та вміння використовувати їх для

просування продуктів і послуг. Впровадження цифрових технологій, таких як Інтернет речей (IoT), штучний інтелект (AI) та автоматизація процесів, дозволяє оптимізувати виробничі процеси, підвищуючи продуктивність та знижуючи витрати.

Із орієнтації на досягнення ключових цілей розвитку компанії починають вирішувати інтегровані цілі (свої власні, суспільства, клієнтів, персоналу тощо). Діджиталізація дозволяє скоротити кількість рутинних функцій що виконує менеджер замінивши їх віртуальними виконавцями (чат-ботами, віртуальними помічниками) та вивільнити час на аналіз та вирішення стратегічних проблем. Зазнає зміни і планування [2]. Діджиталізація змушує менеджерів переглядати традиційні стратегії і включати цифрові компоненти у свої плани розвитку. Цифрові технології дозволяють робити робочі процеси більш гнучкими та віддаленими. Розподілений робочий процес може підвищити ефективність та забезпечити доступ до талантів у будь-якій точці світу.

За допомогою цифрових інструментів менеджери отримують можливість збирати, аналізувати та інтерпретувати величезні обсяги даних (Big Data), що дозволяє компаніям робити більш обґрунтовані стратегічні рішення. Засоби для зв'язку, передачі, обробки та зберігання даних дозволяють забезпечити оперативний обмін інформацією без спотворення її змісту. Так, наприклад, сервіс Google Analytics надає доступ до аналітики безкоштовно та в режимі реального часу. Крім того, зазначений сервіс дозволяє моніторити безліч параметрів, серед яких менеджер обирає актуальні для свого бізнесу та поставлених завдань.

Доступ до цифрових платформ і соціальних мереж дозволяє менеджерам покращити спілкування з клієнтами, отримувати зворотний зв'язок та аналізувати процес вибору та купівлі [3, с. 41]. Однак, діджиталізація, як справедливо зазначається у літературі, потребує тривалого процесу впровадження, зокрема можна виділити низку проблем із якими стикається компанія в сучасних умовах: недостатня інформаційна культура може стати перешкодою в прийнятті нових технологій і цифрових інструментів; реалізація цифрових рішень може вимагати значних витрат на придбання програмного забезпечення, обладнання та навчання персоналу; неможливість або складність інтеграції нових технологій із старими інформаційними системами [4].

Зауважимо, що для успішної діджиталізації необхідно не лише впровадження нових технологій, але й зміна корпоративної культури та лідерства. Окреслені проблеми вимагають комплексного підходу та стратегії для забезпечення успішної діджиталізації.

Отже, що векторами впливу діджиталізації на діяльність організацій є цифрова трансформація управління компаніями та бізнесами, а саме: впливи на середовище діяльності; стратегічну ціль; роль менеджера; інформаційний обмін; клієнтську взаємодію. Проникаючи у різні види управлінської діяльності, діджиталізація спрощує роботу та оптимізує бізнес-процеси, актуалізує проблеми інтеграції нових і традиційних підходів до прийняття рішень, трансформації корпоративної культури, що потребує глибокого розуміння цифрових технологій та їх впливу на бізнес-процеси.

Список використаних джерел:

1. Друкер П. Виклики для менеджменту XXI століття. Київ : КМ-БУКС. 2019. 568 с.
2. Gudz P., Shmygol N., Gudz M., Cherniavska O. and Cherniavska Y. (2022). *Economy Digitalization in Paradigm of Reproductive Process. In Proceedings of the 5th International Scientific Congress Society of Ambient Intelligence - Volume 1: ISC SAI, pages 67-75. DOI: 10.5220/0011341600003350 <http://surl.li/sohju>*
- Седікова І. О., Седіков Д. В. *Нові парадигми менеджменту в умовах цифрової економіки. Економіка харчової промисловості. 2022. Том 14. Випуск 3. С. 37–43. URL: <http://surl.li/nyept>*
3. Пешко М., Завербний А. *Діджиталізація української економіки в умовах євроінтеграції. Економіка та суспільство. 2023. № 47. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-47-56>*